

26.08.2022

178 §

Helsingin kaupungin maaomaisuuden kehittäminen ja tontit-palvelun ilmoitus pilaantuneen maaperän puhdistamisesta Suurmetsässä Tattarisuon teollisuusalueella

HEL 2022-008647 T 11 01 00 06

Päätös

Ympäristöseuranta- ja -valvontayksikön päällikkö on hyväksynyt Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit -palvelun tekemän ympäristönsuojelulain 136 §:n mukaisen ilmoituksen alla esitetyn mukaisesti.

Ilmoitus

Ilmoituksen tekijä

Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit-palvelu, Työpajankatu 8
Y-tunnus: 0201256-6
Yhteyshenkilö: Johanna Hytönen

Alueen omistaja ja haltija

Alueen omistaa Helsingin kaupunki.

Alueen sijainti, koko ja maan käyttö

Alue sijaitsee Helsingin 41. kaupunginosassa Suurmetsä, Tattarisuon teollisuusalueella. Kunnostusalueena on Autotallintien, Tuulilasintien, Rattitien, Akkutien, Kytöntien, Jäähdytintien, Kaasutintien ja Jarrutien tienvarsiotat.

26.08.2022

Pilaantumisen syy ja ajankohta

Alueella on ollut monenlaisia yrityksiä, kuten autokorjaamoja, metalli-, rakennus- ja pintakäsittelyalan yrityksiä, joiden toiminnan seurauksena haitta-aineita ja/tai jätejakeita on voinut päätyä viereisiin ojiin.

Muut päätökset ja aikaisemmat puhdistukset

Tattarisuon alueella on tehty ojien kunnostusta vuonna 2021, jolloin kunnostettiin Akkutien eteläpää sekä osa Kaasutintien ojista. Kunnostuksen yhteydessä ojien pintamaat kaivettiin pois, otettiin näytteet kasoilta ja kuljetettiin vastaanottoaikaan.

Ilmoitusvelvollisuus ja toimivaltainen viranomainen

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunnon 17.8.2022 mukaan ojien kunnostuksesta ei aiheudu vesilain 5 luvun 3 §:ssä mainittuja haitallisia seurauksia ja hanke voidaan toteuttaa ilman vesilain mukaista lupaa. Pima-ilmoituksesta annettavalla päätöksellä annetaan vesien käsittelyä koskevat määräykset, joilla rajoitetaan ojien kunnostuksesta aiheutuvaa kiintoaineksen ja haitta-aineiden kulkeutumista Longinojaan.

Ilmoitus koskee pilaantuneen maaperän puhdistamista. Toiminta on ilmoitusvelvollista ympäristönsuojelulain 136 §:n mukaan.

Ympäristöministeriö on päätöksellään VN/5635/2018 siirtänyt Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta Helsingin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle toimivallan käsitellä ympäristönsuojelulain mukaiset pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamista koskevat ilmoitukset Helsingin kaupungin alueella. Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto on päätöksellään siirtänyt tämän toimivallan ympäristöseuranta- ja -valvontayksikön päällikölle.

Asian vireilletulo

Ilmoitus pilaantuneen maaperän puhdistamisesta on saapunut Helsingin kaupungin ympäristöpalveluiden ympäristöseuranta- ja -valvontayksikköön 29.6.2022.

Ilmoitukseen on liitetty seuraavat asiakirjat:

Rakentamiskelpoisuus-tiimin tiimipäällikön allekirjoitus pilaantuneen maaperän kunnostusilmoituksesta.

Pilaantuneen maaperän kunnostuksen yleissuunnitelma, Tattarisuon ojien kunnostus, ENV2651, 30.6.2022, Vahanen Environment Oy.

Ilmoitusta on täydennetty sähköpostitse 11.8. ja 15.8.2022.

26.08.2022

Ilmoituksen sisältö

Ilmoituksessa ja sen liitteissä on esitetty seuraavat tiedot mm. maaperästä, sen pilaantuneisuudesta ja puhdistustarpeesta sekä puhdistusmenetelmästä ja -tavoitteista:

Maaperä, pohjavesi ja pintavesi

Tattarisuon teollisuusalue on topografialtaan tasaista ja maaperän ylin kerros on täyttömaata (hiekkä, sora, humus), jonka paksuus on pääsääntöisesti yli kolme metriä. Täyttökerroksen alla on pääosin turvetta ja paikoitellen savea. GTK:n Maankamara-palvelun mukaan maanpeitepaksuus alueella on noin 10 metriä.

Alueen ojissa on paljon kasvillisuutta ja pinnassa ohut humuskerros, jonka alla tutkimuksissa todettiin olevan täyttösoraa ja -hiekkää.

Tattarisuo ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Lähin vedenhankintaa varten tärkeä luokiteltu pohjavesialue (Tattarisuo 0109102) sijaitsee Tattariharjuntien itäpuolella noin 150 metrin päässä teollisuusalueesta.

Tattarisuon pienteollisuusalue kuuluu Longinojan valuma-alueeseen. Longinoja on Helsingin suurimpia puroja, jonka pääuoma virtaa mm. Tapanilan, Fallkullan, Malmin, Pukinmäen ja Pihlajamäen kautta Kehä I:n ali Savelaan, missä se laskee Vantaanjokeen.

Pohjoisin kunnostettavista ojista on Longinojan latva-osa. Muissa kunnostettavissa ojissa virtausuunta on ojien suuntaisesti pääsääntöisesti kohti etelää. Tattarisuon katualueista valtaosa on päällystettyjä, mikä voimistaa sateella ojien täyttymistä. Tukkeutuneet sadevesiviemärit pahentavat tulvimista.

Haitta-ainetutkimukset ja massamääräarvio

Tattarisuon ojista otettiin näytteitä 3. ja 9.6.2022 pääosin lapiolla ojien pintamaasta yhteensä 21 tutkimuspisteestä noin 20...50 cm:n syvyydeltä. Autotallintien pohjoispuolen ojasta (2 tutkimuspistettä) näytteet otettiin multisamplerilla noin 20 cm:n syvyydeltä. Näytteistä määritettiin aistinvaraisesti maalaji, kosteus, haju sekä kirjattiin ylös havainnot, kuten jätteet.

Näytteistä analysoitiin öljyhiilivedyt C₁₀-C₄₀, valtioneuvoston asetuksen (214/2007) mukaiset alkuaineet, PAH-yhdisteet, PCB-yhdisteet, PCDD/F-yhdisteet sekä orgaaniset tinayhdisteet ja TOC. Lisäksi tehtiin liukoisuustestit.

Tutkimuksissa todettiin korkeimmillaan VNA (214/2007) mukaisen ylemmän ohjearvon ylittäviä metallipitoisuuksia (kupari, sinkki) sekä

26.08.2022

alemman ohjearvon ylittäviä öljyhiilivetyttöisyyksiä (C₂₁-C₄₀) sekä määritysrajan ylittäviä pitoisuuksia PAH-yhdisteitä ja PCDD/F-yhdisteitä, jotka olivat kuitenkin alle kynnyksarvopitoisuuden.

Lisäksi havaittiin lähes kaikissa tutkimuspisteissä ja niiden läheisyydessä jätteitä 1–5 %. Jätejakeet olivat pääosin roskaa (muovia, pahvia, metallia, lasia), mutta myös rakennusjätettä, kuten betonia, tiiltä ja puuta. Lisäksi havaittiin paikoitellen autonrenkaita ja työkaluja.

Arvion mukaan kunnostettavissa ojissa on 105 m³ ylemmän ohjearvon ylittäviä maa-aineksia, 185 m³ alemman ohjearvon ylittäviä massoja ja kynnyksarvon ylittäviä massoja yhteensä 160 m³.

Pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arviointi sekä puhdistustavoitteet

Alue toimii tällä hetkellä teollisuusalueena, eikä alueen maankäyttö ole muuttumassa. Kohde luokitellaan näin ollen epäherkän maankäytön kohteeksi, jossa ojien pintamaan kunnostustavoitteena voidaan pitää ylempää ohjearvotasoa.

Suurimman osan haitta-aineista oletetaan olevan pintasedimenttikerroksessa. Ojat kunnostetaan poistamalla ojiin kertynyt sedimentti hulevesien virtausten edistämiseksi vain ojien kunnostuskaivun vaatimassa laajuudessa. Suunnitelmassa esitetystä poiketen, sähköpostiviestin 15.8.2022 mukaan, mikäli kunnostuksen jälkeen otettavissa jäännöspitoisuusnäytteissä todetaan haitta-aineita kynnyksarvon ylittäviä pitoisuuksia, tehdään niiden osalta kulkeutumisriskin- ja kunnostustarpeen arviointi.

Jätteet poistetaan vain kunnostuksen vaatimassa laajuudessa.

Puhdistusmenetelmä

Ojien ruoppaus ja massojen pois vienti on ainoa soveltuva menetelmä alueen kunnostamiselle. Työ toteutetaan katualueella, jossa kulkee maanalaisia kaapeleita ja viemäreitä. Kiinteistölle kulkevat kaapelit ja putket voivat kulkea kaivettavien ojien poikki, eikä niistä ole tarkkaa tietoa. Kunnostus on tarkoitettu tehtäväksi usean vuoden aikana. Kunakin vuonna kunnostettavien ojien sijainnit on esitetty liitteissä.

Haitta-ainetutkimukset ja puhdistustyön laadunvalvonta

Urakka-alue merkitään ja ulkopuolisten pääsy alueelle pyritään estämään. Ojien kunnostuksesta tiedotetaan alueen yrityksiä ja käyttäjiä ennen työn aloittamista.

26.08.2022

Alueelle tehdään tarvittaessa lisätutkimuksia, jos ojen alueella todetaan aiemmista tutkimuksista poikkeavia haitta-aineita tai jätteen sekaista maata. Lisäksi kunnostuksen edetessä voidaan tehdä lisätutkimuksia, jos saatu tutkimusaineisto katsotaan riittämättömäksi, esimerkiksi jos tutkimuspisteiden välimatka on liian suuri luotettavan pilaantuneen ja pilaantumattoman maan rajaamiseksi tai kaivu ulotetaan huomattavasti tutkimuspisteitä syvemmälle. Tehtyjen tutkimusten perusteella maat toimitetaan soveltuvaan vastaanottoaikaan VNA 214/2007 ohjearvotasojen mukaisesti lajiteltuna.

Kunnostus todetaan päättyneeksi, kun kunnostettavista ojista on poistettu pehmeät pintamaat. Kaivutyön jälkeen ojista otetaan jäännöspitoisuusnäytteet yksi noin 200 m² alaa kohden. Näytteistä analysoidaan alueella kynnysarvon ylittävinä pitoisuuksina todetut haitta-aineet. Tulosten perusteella voidaan arvioida jatkokunnostustarvetta.

Pilaantuneen maa-aineksen eristäminen, merkitseminen, dokumentointi ja riskien arviointi

Kunnostuksen jälkeen kohteen maaperään jäävistä haitta-ainepitoisista maiden massamääristä esitetään arvio sekä ilmoitetaan kohteeseen jäävät rajoitteet.

Työn aiheuttamien terveys- ja ympäristöriskien hallinta

Pilaantuneiden massojen kuormat peitetään ja autojen renkaat puhdistetaan tarvittaessa pilaantuneiden massojen leviämisen estämiseksi. Kuljettajille annetaan siirtoasiakirjat. Siirtoasiakirjat säilytetään vähintään kolme vuotta työn hyväksymisestä.

Suuremmat jätteet kerätään alueelta käsin tai koneellisesti ennen kunnostustöiden aloittamista. Kaivumaan seassa olevat jätteet toimitetaan maa-aineksen mukana vastaanottoaikoihin, mikäli jätteitä ei pystytä erottelemaan maa-aineksestä.

Veden tutkiminen ja käsittely

Autotallintien pohjoispuolella kulkevan Longinojan latvaojan ruoppauksen aikana oja padotaan. Jos patoamisen ja veden tulvimisen vuoksi vettä on pumpattava alajuoksulle, vedet pumpataan padon yli hienoaineksen laskeuttavan käsittelylavan kautta tai jätevesiviemäriin. Vesien käsittelyssä noudatetaan Helsingin kaupungin kaivantovesiopasta. Muilla kunnostettavilla alueilla vesien käsittely ei ole tarpeen.

Jos vesiä joudutaan pumppaamaan, niistä otetaan näytteet ennen pumppaamisen aloittamista ja vähintään kerran viikossa. Näytteistä

26.08.2022

analysoidaan haitta-aineet, joita on todettu maanäytteissä yli alemman ohjearvon pitoisuuksina.

Pilaantuneen maa-aineksen varastointi alueella

Kaivettavia massoja ei ole tarpeen välivarastoida. Massat nostetaan suoraan kuljetukseen ja viedään esimerkiksi Kyläsaaren välivarastointialueelle.

Maa-aineksen hyödyntäminen alueella

Kaivettavia maa-aineksia ei hyödynnetä kohteessa.

Toiminta poikkeuksellisissa tai yllättävissä tilanteissa

Mikäli kaivun aikana todetaan veden mukana leviäviä haitta-aineita, kuten öljyä, tulee estää haitta-aineen leviäminen öljyä imevillä materiaaleilla, kuten öljypuomeilla. Kaivu tapahtuu ojissa, joissa maaperä on kosteaa, mutta työn aikaiseen kaivumaiden pölyämiseen tulee varautua.

Jälkiseuranta

Kohteessa ei oleteta olevan tarvetta jälkiseurannalle.

Tiedottaminen ja raportointi

Työmaavalvoja seuraa ja ohjaa kunnostustyön etenemistä ja kirjaa toimenpiteet ja poikkeustilanteet työmaapäiväkirjaan. Kontrollinäytteistä pidetään kirjaa.

Kunnostuksesta laaditaan raportti kolmen kuukauden kuluessa kunnostuksen päättymisestä. Raportti toimitetaan viranomaiselle.

Puhdistustyön ajankohta

Kunnostus aloitetaan vuoden 2022 elokuun aikana ja ojat kunnostetaan usean vuoden aikana.

Ilmoituksen käsittely

Vireilläolosta ilmoittaminen ja kuuleminen sekä lausunnot

Ilmoituksesta ei ole pyydetty lausuntoja, eikä kuultavia asianosaisia ole.

Ratkaisu

Ympäristöseuranta- ja -valvontayksikön päällikkö on tarkastanut Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit-palvelun ympäristönsuojelulain 136 §:n mukaisen ilmoituksen, joka koskee pilaantuneen maaperän

26.08.2022

puhdistamista Tattarisuon teollisuusalueella, ja päättää hyväksyä sen seuraavin määräyksiin.

1. Puhdistustavoitteet ja -menetelmä

Alueen maaperän puhdistus voidaan tehdä esitetyn mukaisesti ojien kunnostuskaivun vaatimassa laajuudessa. Kaivun jälkeen on lisäksi tehtävä kulkeutumISRISKINARVIO jäännöspitoisuusnäytteiden tulosten perusteella. Riskinarvio on esitettävä toimivaltaiselle viranomaiselle lisäkunnostustarpeen arviointia varten. (Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 136 §, VNA 214/2007, Jätehuoltolaki 32 §)

Alueelta tulee poistaa jätejakeet, jotka saattavat aiheuttaa haittaa tai vaaraa ympäristölle tai terveydelle. (JhL 3, 32 §, Jätelaki 5, 12, 13 §)

Jos maaperässä todetaan aiemmin toteamattomia haitta-aineita valtioneuvoston asetuksen (214/2007) mukaiset kynnyksarvot ylittävinä pitoisuuksina, maaperän pilaantuneisuus ja puhdistustarve on arvioitava näiden haitta-aineiden osalta valtioneuvoston asetuksen (214/2007) mukaisesti. Arviointi on toimitettava tarkastettavaksi ympäristöpalveluiden ympäristöseuranta- ja -valvontayksikölle ennen puhdistustyön jatkamista. Jos kyseiset maa-ainekset poistetaan alueelta, ei arviointia tarvitse tehdä. (VNA 214/2007)

2. Haitta-ainetutkimukset ja puhdistustyön laadunvalvonta

Puhdistusalueen eri vuosina kunnostettavista ojista on tarpeen mukaan otettava lisänäytteitä ennen kunnostusta maaperän haitta-ainepitoisuuksien riittäväksi selvittämiseksi. Maanäytteistä on määritettävä luotettavalla menetelmällä tai laboratoriossa vähintään niiden haitta-aineiden pitoisuudet, joita on tutkittu alueen aiemmissä tutkimuksissa. (YSL 6 §)

Alueelta kaivettavista maa-aineksista on määritettävä haitta-ainepitoisuudet siten, että maa-ainekset voidaan luotettavasti ohjata haitta-ainepitoisuuksien mukaisesti vastaanottopaikkoihin, joilla on lupa ottaa vastaan ko. tavalla pilaantuneita maita. Maa-ainesten haitta-ainepitoisuuksia voidaan määrittää soveltuvilla kenttämittausmenetelmillä. Vähintään 10 % kenttämittausten tuloksista tulee varmentaa laboratorioanalyysien. Jos soveltuvaa kenttämittausmenetelmää ei ole käytettävissä, maanäytteiden haitta-ainepitoisuuksia tulee määrittää riittävä määrä laboratoriotutkimuksilla. (VNA 214/2007 5 §, YSL 6, 209 §, Jätelaki 12, 13 §)

Jäännöspitoisuusnäytteitä on otettava ilmoituksessa esitetyn mukaisesti. Lisäksi kaivannon seinämistä jäännöspitoisuusnäytteitä on otettava maalajikohtaisesti jokaista 20 metrin matkaa kohden enintään metrin

26.08.2022

paksuisista näytekerroksista. Pilaantuneiden maiden kaivun jälkeen otettavista jäännöspitoisuusnäytteistä on tutkittava laboratoriossa niiden haitta-aineiden pitoisuudet, joita kaivualueella on havaittu kynnyssarvot ylittävinä pitoisuuksina. (YSL 6 §)

Analyysi- ja mittausten menetelmien on oltava luotettavia ja riittävän tarkkoja. Kenttämittauslaitteiden ja -välineiden on oltava tarkoitukseen sopivia, kunnossa ja oikein kalibroituja. (YSL 209 §)

3. Työn aiheuttamien terveys- ja ympäristöhaittojen ehkäisy

Ulkopuolisten pääsy kunnostusalueelle tulee estää. (JL 13 §)

Pilaantuneen maan kaivu, mahdollinen esikäsittely sekä kuljetus on tehtävä niin, ettei pilaantunutta maata tai haitta-aineita leviä ympäristöön ilman kautta, veden mukana tai muilla tavoin. (JL 13 §)

Pilaantumattomat ja eriasteisesti pilaantuneet sekä vaaralliseksi jätteeksi luokiteltavat maa-ainekset sekä mahdolliset jätejakeet on pidettävä erillään kaivun, lastaamisen ja kuljetuksen aikana. (VNA 214/2007, JL 5, 15 §)

Pilaantunut maa-aines on toimitettava kuormat peitettyinä käsiteltäväksi laitokseen, jonka ympäristönsuojelulain mukaisessa luvassa tai muussa vastaavassa päätöksessä on hyväksytty kyseisen jätteen käsittely. (JL 13 §, VNA 179/2012 11 §)

Vaarallista jätettä sekä pilaantunutta maa-ainesta luvanvaraiseen vastaanottoaikaan kuljetettaessa on oltava mukana jätteen haltijan laatima siirtoasiakirja. Siirtoasiakirjat on säilytettävä vähintään kolmen vuoden ajan. (JL 121 §, JA 24 §)

Jätteitä saa luovuttaa kuljetettavaksi vain alueellisen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ylläpitämään jätehuoltorekisteriin merkityille kuljetusliikkeille. (JL 29 §)

4. Veden tutkiminen ja käsittely

Veden johtamisesta jätevesiviemäriin on haettava vesihuoltolaitoksen lupa (HSY:n vesihuollon liittymispalvelut). Annettu lupa on esitettävä ympäristöpalveluille ennen vesien jätevesiviemäriin johtamista. (YSL 172 §)

Mikäli kaivantovesiä johdetaan ympäristöön, tulee ne käsitellä niin, etteivät ne aiheuta ympäristön pilaantumisen vaaraa.

Johdettavan työmaaveden laatu tulee pysyä valtioneuvoston asetuksessa vesiympäristölle haitallisista aineista (VNA 1022/2006, liite C2)

26.08.2022

esitetyissä ympäristölaatonormeissa sekä Helsingin kaupungin työmaavesiohjeessa asetetuissa raja-arvoissa ja ohjeen mukaisesti vasta tai olla puhtaampaa kuin purkuvesistön laatu. Samentumaa aiheuttavat työvaiheet tulee ajoittaa taimenen kutuajan (15.9.-30.11.) ulkopuolelle.

Pumpattava vesimäärä tulee suhteuttaa vastaanottavan puron vesimäärään siten, että pumppauksesta ei aiheudu merkittävää virtaaman kasvua, näkyvää eroosiota, liettymistä tai muuta haittaa vastaanottavalle vesistölle. Vesienkäsittelykapasiteetissa ja käsittelymenetelmien valinnassa tulee huomioida myös mahdolliset ongelma- ja tulvatilanteet ja estää käsittelemättömien vesien johtaminen suoraan vesistöön.

Vesien johtaminen voidaan aloittaa vasta, kun johdettavan veden laatu on tutkimuksilla todettu täyttävän asetetut vaatimukset. Tutkimustulokset on pyydettyäessä esitettävä viranomaiselle.

5. Toiminta poikkeuksellisissa tai yllättävissä tilanteissa

Ympäristöpalveluiden ympäristöseuranta- ja -valvontayksikölle on ilmoitettava välittömästi, jos työn aikana ilmenee oleellinen poikkeama aiemmista tutkimustuloksista tai tarve poiketa ilmoitus päätöksen mukaisesta kunnostuksesta. Tarvittaessa on lisäksi esitettävä suunnitelma puhdistustyön jatkamisesta, jotta uuden ilmoitusmenettelyn tarvetta voidaan harkita. (JhL 21, 32 §, YSL 134, 136, 172 §, JL 13 §)

6. Tiedottaminen ja raportointi

Ympäristöpalveluiden ympäristöseuranta- ja -valvontayksikölle on tehtävä kirjallinen aloitusilmoitus ennen puhdistustöiden aloittamista. Aloitusilmoituksesta on käytävä ilmi kunnostuksen aloitusajankohta, työn vastuuhenkilöiden ja kunnostuksen valvonnasta vastaavan ympäristöteknisen valvojan yhteystiedot työn aikana sekä kaivettujen haitta-ainepitoisten maa-ainesten vastaanottoaikat. Jokaisesta kunnostusalueen osa-alueesta on tehtävä erillinen aloitusilmoitus. (YSL 172 §)

Puhdistustyöstä on laadittava loppuraportti karttaliitteineen. Loppuraportti on toimitettava ympäristöpalveluiden ympäristöseuranta- ja -valvontayksikölle kolmen kuukauden kuluessa puhdistustyön päättymisestä. Loppuraportissa on esitettävä tiedot alueelta kaivetuista pilaantuneista maista ja niiden sijoituspaikoista, tutkimusmenetelmistä, näytteiden analysoinnista, kunnostuksen seurannasta, mahdollisesti pilaantuneeksi jääneen alueen riskinarvio, yhteenveto kuorma- ja siirtoasiakirjoista sekä esitys mahdollisesta jälkiseurannasta. (JL 120 §, YSL 172 §)

Lisätutkimusten ja varsinaisen puhdistustyön aikana ympäristöpalveluiden ympäristöseuranta- ja -valvontayksikölle tulee tiedottaa esimerkiksi puhelimitse tai sähköpostilla työn eri vaiheiden etenemisestä, jotta ympäristöseuranta- ja -valvontayksiköllä on mahdollisuus tehdä tarkastuksia oleellisten kunnostustyövaiheiden aikana. (YSL 172 §)

Mikäli poiskuljetettujen massojen kenttä- ja laboratoriotestien tulosten välillä ilmenee merkittäviä eroja, tulee siitä ilmoittaa viipymättä ympäristöpalveluiden ympäristöseuranta- ja -valvontayksikölle ja maa-ainesten vastaanottajalle. (JL 13 §, YSL 172 §)

Päätöksen perustelut

Yleiset perustelut

Ympäristönsuojelulain 136 §:n mukaan maaperän ja pohjaveden puhdistamiseen pilaantuneella alueella sekä puhdistamisen yhteydessä kaivetun maa-aineksen hyödyntämiseen kaivualueella tai poistamiseen toimitettavaksi muualla käsiteltäväksi voidaan ryhtyä tekemällä siitä ilmoitus, jos puhdistaminen ei luvun 4 nojalla edellytä ympäristölupaa. Ilmoitus on tehtävä viimeistään 45 vuorokautta ennen puhdistamisen kannalta olennaisen työvaiheen aloittamista.

Valvontaviranomainen tarkastaa ilmoituksen ja tekee sen johdosta päätöksen. Päätöksessä on annettava tarvittavat määräykset pilaantuneen alueen puhdistamisesta, puhdistamisen tavoitteista ja maa-aineksen hyödyntämisestä sekä tarkkailusta. Pilaantuneen alueen puhdistamisen on katettava toimet, jotka ovat tarpeen pilaavien aineiden poistamiseksi, vähentämiseksi, leviämisen estämiseksi tai hallitsemiseksi. Päätös on annettava tiedoksi ja siitä on tiedotettava noudattaen, mitä ympäristönsuojelulain 85 §:ssä säädetään.

Ympäristönsuojelulain 237 §:n mukaan velvollisuuteen puhdistaa pilaantunut maaperä ennen ympäristönsuojelulain (527/2014) voimaantuloa sovelletaan 133 §:ä, jos pilaantuminen on aiheutettu 31.12.1993 jälkeen. Ympäristönsuojelulain (527/2014) 135 ja 136 §:n tai ympäristönsuojelulain (86/2000) 14 §:n nojalla annettuja valtioneuvoston asetuksia (713/2014) ja (214/2007) sovelletaan kuitenkin myös ennen 1.1.1994 aiheutettuun maaperän pilaantumiseen.

Maaperän pilaantumiseen, joka on tapahtunut ennen jätelain (1072/1993) voimaantuloa 1.1.1994, sovelletaan ennen 1.1.1994 voimassa olleita säädöksiä, mm. jätehuoltolakia. Asian käsittelyyn ja menettelyyn sovelletaan ympäristönsuojelulakia (527/2014) ja jätelakia (646/2011).

Kohteen maaperä on pilaantunut pääasiassa ennen vuotta 1994.

26.08.2022

Jätehuoltolain 32 §:ssä on säädetty kiellosta pilata ympäristöä (roskaamiskielto) ja 33 §:ssä on säädetty puhdistamisvastuusta.

Edellä annetut määräykset pilaantuneen maaperän kunnostamisesta ovat tarpeellisia, jotta kiinteistön maaperä täyttää jätehuoltolain 32 §:n ja ympäristönsuojelulain 16 §:n mukaiset terveyden- ja ympäristönsuojelun vaatimukset.

Jätelain (646/2011) 13 §:n vaatimuksia jätteiden asianmukaisesta käsittelystä on noudatettava myös rakennustöiden yhteydessä syntyvien haitta-ainepitoisten maa-ainesjätteiden käsittelyssä.

Pilaantuneisuuden arviointiperiaatteet

Valtioneuvoston asetuksessa (214/2007) maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista on säädetty maaperän yleisimpien haitta-aineiden pitoisuuksille kynnyksarvot sekä alemmat ja ylempät ohjearvot. Näitä pitoisuusarvoja käytetään apuna maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnissa. Jos jonkin haitta-aineen pitoisuus ylittää kynnyksarvon, on arvioitava maaperän pilaantuneisuus ja puhdistustarve.

Herkkydeltään tavanomaisessa maankäytössä, kuten asuin-, puisto- ja virkistysalueilla, maaperää pidetään yleensä pilaantuneena, jos jonkin haitta-aineen pitoisuus ylittää alemman ohjearvon. Teollisuus-, varasto- tai liikennealueella tai muulla vastaavalla alueella maaperää pidetään yleensä pilaantuneena, jos jonkin haitta-aineen pitoisuus ylittää ylempien ohjearvon. Vastaavalla alueella tarkoitetaan esimerkiksi päällystettyjä työpaikka-alueita, joilla ei ole asuinrakennuksia ja joiden maaperän suojelun tarve ei ole ihmisen toiminnan vuoksi erityinen. Puhdistustavoitteet voidaan määrittää myös tarkennetulla riskinarviolla, joka perustuu maankäyttöön ja muihin olosuhteisiin.

Valtioneuvoston asetuksen mukaisia ohjearvoja voidaan käyttää öljyhiilivetyjen kunnostustavoitteena, mikäli tarkennetulla riskinarviolla voidaan osoittaa, että ko. pitoisuuksilla öljyhiilivetyjen aiheuttamat haitat ja riskit ovat hyväksyttävällä tasolla.

Öljyhiilivetyjen kynnyks- ja ohjearvot eivät perustu samaan teoreettiseen riskitarkasteluun kuin muilla PIMA-asetuksen liitteessä mainituilla aineilla, mutta niiden määrittelyssä on otettu karkeasti huomioon esimerkiksi aineiden kulkeutumismahdollisuus ja hajuhaitat. Koska jokaiseen määritellyistä öljyhiilivetyjakeista (>C₅-C₁₀, >C₁₀-C₂₁, >C₂₁-C₄₀) kuuluu ominaisuuksiltaan erilaisia aineita, öljyhiilivetyjen aiheuttamien haittojen ja riskien suuruutta ei voida yleensä luotettavasti arvioida pelkästään ohjearvoilla. Öljyhiilivetyjen riskinarvioinnissa on määritettävä myös tar-

26.08.2022

kempien hiilivetyfraktioiden ja yksittäisten avainyhdisteiden pitoisuudet, joille voidaan tehdä oma viitearvovertailu.

Mikäli alueen maankäyttö muuttuu myöhemmin, pitää pilaantuneisuus ja puhdistustarve arvioida tarvittaessa uudelleen vastaamaan muuttunutta tilannetta.

Päätöksessä pilaantumattomalla maa-aineksella tarkoitetaan maata, jossa haitta-aineiden pitoisuudet eivät ylitä kynnyksarvoja. Pilaantumattomalla maa-aineksella, jossa on kohonneita haitta-ainepitoisuuksia, tarkoitetaan maata, jossa jonkin haitta-aineen pitoisuus on kynnyksarvon ja alemman ohjearvon välissä. Pilaantuneella maa-aineksella tarkoitetaan maata, jossa yhden tai useamman haitta-aineen pitoisuus ylittää alemman ohjearvon.

Kaivettu pilaantunut maa-aines on vaarallista jätettä, jos valtioneuvoston asetuksessa jätteistä (179/2012) esitetyt kriteerit täyttyvät. Jos maa-aineksessa todetaan olevan haitallisia aineita, niiden vaaraominaisuudet on selvitettävä tarvittaessa.

Haitta-ainepitoisten maa-ainesten luokittelu

Kaivetut haitta-ainepitoiset maa-ainekset luokitellaan kohonneita haitta-ainepitoisuuksia sisältäviksi maa-aineksiksi, tavanomaisiksi jätteiksi luokiteltaviksi pilaantuneiksi maa-aineksiksi sekä vaarallisiksi jätteiksi luokiteltaviksi pilaantuneiksi maa-aineksiksi.

Tiedon siirtäminen

Ympäristönsuojelulain 139 §:n mukaan maa-alueen luovuttajan tai vuokraajan on esitettävä uudelle omistajalle tai haltijalle käytettävissä olevat tiedot alueella harjoitetusta toiminnasta sekä jätteistä tai aineista, jotka saattavat aiheuttaa tai ovat aiheuttaneet maaperän tai pohjaveden pilaantumista, sekä alueella mahdollisesti tehdyistä tutkimuksista tai puhdistustoimenpiteistä.

Määräysten perustelut

1. Puhdistustavoitteet ja -menetelmä

Kohteessa on tarve pilaantuneen maan poistamiselle rakentamisen takia.

Alueen maaperässä todetut haitta-aineet voivat mahdollisesti kulkeutua, minkä vuoksi jäännöspitoisuuksien tulosten perusteella tulee esittää viranomaiselle kulkeutumisriskinarvio lisäkunnostustarpeen arvioimiseksi.

26.08.2022

Alueella on havaittu jätetäyttöä, ja erilaisilla jätejakeilla voi olla haitallisia ominaisuuksia. Haitallisten jätteiden poistamisella estetään mahdollisen haitan tai vaaran aiheutuminen ympäristölle tai terveydelle.

Puhdistustyön aikana mahdollisesti todettavien uusien haitta-aineiden riskien arviointi kynnysarvot ylittävillä haitta-ainepitoisuuksille on tarpeen, koska kynnysarvopitoisuus toimii herätearvona pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnissa.

2. Haitta-ainetutkimukset ja puhdistustyön laadunvalvonta

Maa-ainesten riittävällä ja luotettavalla tutkimisella varmistetaan, että kaivettujen maa-aineksin kaikki haitta-aineet ja niiden pitoisuudet ovat selvillä. Tämän vuoksi myöhemmin kunnostettavilta alueilta tulee ottaa lisänäytteitä.

Kaivua ohjaavista näytteistä ja jäännöspitoisuusnäytteistä on tarpeen tutkia niiden haitta-aineiden pitoisuudet, joita kohteessa on havaittu kynnysarvon ylittävinä pitoisuuksina, koska kynnysarvopitoisuus toimii herätearvona pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnissa. Kenttämittausmenetelmillä saatujen tulosten varmistamisella laboratoriomenetelmillä saadaan tietoa kenttämittausmenetelmien luotettavuudesta.

Jäännöspitoisuusnäytteillä varmennetaan puhdistustavoitteiden täyttyminen ja voidaan arvioida mahdollinen lisäkunnostustarve.

Lisäksi kaivun aikana on tarpeen arvioida esitetyn tutkimustiheyden riittävyyttä. Alueen maaperä on täyttömaata, haitta-aineet voivat sijaita pistemäisesti maaperässä ja alueelta kaivettujen maa-ainesten haitta-ainepitoisuudet voivat vaihdella.

3. Työn aiheuttamien terveys- ja ympäristöhaittojen ehkäisy

Kunnostuskohteen rajaamisella varmistetaan, etteivät ulkopuoliset henkilöt oleskele alueella ja/tai altistu haitta-aineille työn aikana.

Määräykset ovat tarpeen terveys- ja ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi.

Siirtoasiakirjan käytöllä turvataan ko. jätteiden luovutus asianmukaiseen käsittelyyn ja luodaan edellytykset kuljetusten riittävään seurantaan ja valvontaan.

Alueelta luvanvaraisiin vastaanottoaikkoihin kuljetettava pilaantunut maa-aines on jätelain tarkoittamaa jätettä. Jätelain mukaan jätettä saa luovuttaa vain jätetuoltorekisteriin hyväksytyille kuljetusliikkeelle tai sille, jolla on oikeus ottaa vastaan jätettä ympäristöluvan nojalla.

26.08.2022

4. Veden tutkiminen ja käsittely

Viemärin omistajan antaman luvan esittäminen ympäristöpalveluiden ympäristöseuranta- ja -valvontayksikölle ennen vesien jätevesiviemäriin johtamista on tarpeen viranomaisvalvonnassa.

Veden johtamisen määräyksillä varmistetaan, etteivät vedessä oleva kiintoaines ja haitta-aineet pääse kulkeutumaan ja aiheuta vesistön pilaantumista tai muuta haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle.

5. Toiminta poikkeuksellisissa tai yllättävissä tilanteissa

Ympäristöpalveluiden ympäristöseuranta- ja -valvontayksikkö voi antaa lisäohjeita pilaantuneen maan puhdistamisesta tai päättää jatkokäsittelystä ympäristönsuojelulain 136 §:n mukaisesti puhdistustyön aikana ilmenneiden yllättävien tai uusien tietojen perusteella.

6. Tiedottaminen ja raportointi

Kirjallinen raportointi on tarpeen viranomaisvalvonnassa.

Mikäli poistoimitettujen massojen alustavissa kenttätituloksissa on virheellisyyttä, tulee viranomaiselle ja maa-ainesten vastaanottajalle ilmoittaa siitä jatkotoimista sopimiseksi ja oikean loppusijoituspaikan varmistamiseksi.

Ilmoituksen käsittelymaksu ja sen määräytyminen

Helsingin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen taksan (ympäristö- ja lupajaosto 10.6.2021, 141 §) perusteella ilmoituksen käsittelystä peritään 1560,00 euron maksu.

Valvontamaksut

Helsingin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen taksan (ympäristö- ja lupajaosto 10.6.2021, 141 §) perusteella ympäristönsuojelulain 136 §:n 2 momentissa tarkoitetun päätöksen noudattamisen valvomiseksi tehdyistä valvontatoimista voidaan periä erillinen maksu.

Sovelletut säännökset

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 5, 6, 16, 17, 27, 32, 43, 44, 84, 85, 133, 134, 135, 136, 138, 139, 172, 190, 191, 200, 205, 209, 222, 226, 227, 237 §

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014) 25, 26 §

Jätelaki (646/2011) 5, 6, 8, 13, 15, 29, 118, 120, 121, 149, 150 §

Jätehuoltolaki (673/1978) 3, 21, 23, 32, 33 §

Valtioneuvoston asetus jätteistä (jäteasetus) (179/2012) 3, 4, 11, 24 §

26.08.2022

Valtioneuvoston asetus jätteistä annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta (86/2015) 3,10, 24
Valtioneuvoston asetus maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (214/2007)
Hallintolaki (434/2003) 34 §

Päätöksen tiedoksianto ja voimassaolo

Päätöksestä kuulutetaan julkisesti Helsingin kaupungin internetsivulla, osoitteessa <https://www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi/julkaisut-ja-aineistot/ilmoitukset/>

Päätöksen katsotaan tulleen valitukseen oikeutettujen tietoon seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisesta. Päätös on lainvoimainen valitusajan jälkeen, mikäli päätöksestä ei valiteta.

Päätös on voimassa viisi vuotta.

Muutoksenhaku ja täytäntöönpano

Valitusosoitus on liitteenä asianosaisille. Päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin määrää.

Laskutus

Helsingin kaupungin Taloushallintopalvelu-liikelaitos toimittaa laskun hakijalle.

Lisätiedot

Saija Rautakorpi, ympäristötarkastaja, puhelin: 09 310 32037
[saija.rautakorpi\(a\)hel.fi](mailto:saija.rautakorpi(a)hel.fi)

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, YSL ilmoituspäätös

Otteet**Ote**

Hakija
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Etelä-Suomen aluehallintovirasto/Työsuojelun vastuualue
Rakennusvalvontapalvelut
HSY Vesihuolto

Otteen liitteet

Hallintovalitus, YSL ilmoituspäätös
Hallintovalitus, YSL ilmoituspäätös

26.08.2022

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1 VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 178 §.

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella Vaasan hallinto-oikeudelta.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta

- asianosainen
- se, jonka oikeutta tai etua päätös saattaa koskea
- rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät
- toiminnan sijaintikunta ja muu kunta, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät
- elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen
- muu asiassa yleistä etua valvova viranomainen.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Päätöksen katsotaan tulleen valitukseen oikeutettujen tietoon seitsemäntenä päivänä päätöstä koskevan kuulutuksen julkaisemisesta viranomaisen verkkosivulla.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen ja valituksen toimittaminen

Valitusviranomainen on Vaasan hallinto-oikeus.

Vaasan hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: vaasa.hao@oikeus.fi

26.08.2022

Postiosoite: Vaasan hallinto-oikeus
PL 204
65101 VAASA

Faksinumero: 029 56 42760

Käyntiosoite: Korsholmanpuistikko 43
65100 Vaasa

Puhelinnumero: 029 56 42780

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Hallinto-oikeuden aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.00–16.15.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutosta siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen viireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- selvitys siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisesta

26.08.2022

- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireillepanijalta peritään oikeudenkäyntimaksun mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Kirjaamon asiointiosoitteet ovat seuraavat:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Helsingin kaupunki

Kaupunkiympäristön toimiala
Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus
Ympäristöpalvelut
Ympäristöseuranta ja valvonta
Yksikön päällikkö

Pöytäkirja

20 (20)

26.08.2022

Sini-Pilvi Saarnio
vs. yksikön päällikkö

Päätös on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 26.08.2022.